

Dîvân *DISİPLİNLERARASI*
ÇALIŞMALAR DERGİSİ

BİLİM
VE
SANAT
VAKFI

ISSN 1309-6834

Dîvân: DISİPLİNLERARASI ÇALIŞMALAR DERGİSİ

Cilt 30 Sayı 59 2025/2

Sahibi: Bilim ve Sanat Vakfı

Yazı İşleri Müdürü: Mustafa Özel

1996 yılında yayın hayatına başlayan DÎVÂN, 2007 yılına kadar DÎVÂN: İlmî Araştırmalar ve bu tarihten sonra DÎVÂN: Disiplinlerarası Çalışmalar Dergisi ismiyle yayınlanmıştır. Uluslararası hakemli bir dergi olan DÎVÂN, yilda iki defa yayınlanmaktadır. DÎVÂN sosyal ve beserî bilimler alanlarında mukayeseli ve disiplinlerarası bir yaklaşımı benimseyen özgün araştırma ve yorumları içeren makaleler, araştırma notları ve kitap değerlendirmelerine Türkçe veya İngilizce olarak yer vermektedir.

Yazların yayımına hakem raporları doğrultusunda Yayın Kurulu karar verir. Yayınlanmayan yazılar iade edilmez. Bu dergide yayınlanan yazıların bütün telif hakları Bilim ve Sanat Vakfı'na aittir. Akademik alıntılar haricinde, izinsiz derginin herhangi bir bölümü kopyalanamaz, dağıtılamaz, satılamaz veya başka bir şekilde kamusal kullanımına konulamaz. Yazların bilim, dil ve hukuk açısından sorumluluğu yazarlarına aittir.

DÎVÂN: Disiplinlerarası Çalışmalar Dergisi ULAKBİM, Worldwide Political Science Abstracts, International Political Science Abstracts (IPSA), Index Islamicus, Turkologischer Anzeiger, Ebsco Publishing, MLA International Bibliography ve Asos Index tarafından taranmaktadır.

DÎVÂN: JOURNAL OF INTERDISCIPLINARY STUDIES

Owner: The Foundation for Sciences and Arts

Legal Representative: Mustafa Özel

DÎVÂN is a bi-annual, international peer-reviewed academic journal devoted to comparative, interdisciplinary and multidisciplinary research in the social sciences and humanities. Founded in 1996, it appeared under the name DÎVÂN: Scientific Studies until 2007. Since then, it has been published as DÎVÂN: Journal of Interdisciplinary Studies. The journal publishes articles that contain original research and innovative perspectives, a selection of current book reviews and research notes in Turkish and English.

All submissions are initially assessed by the Editorial Board. Those deemed suitable then pass to a panel of referees. Then, the Editorial Board makes the ultimate decision on publication. Manuscripts that fail to be selected for publication will not be returned. The copyright holder of the items published in the journal is the Foundation for Sciences and Arts. With the exception of academic quotations, no parts may be reproduced, redistributed, sold or transmitted in any form and by any means for public usage without a prior permission. Contributors are responsible for ensuring that their submissions adhere to the academic, legal, and linguistic standards of their disciplines.

The articles published in DÎVÂN: Journal of Interdisciplinary Studies are indexed by ULAKBIM, Worldwide Political Science Abstracts, International Political Science Abstracts (IPSA), Index Islamicus, Turkologischer Anzeiger, EBSCO Publishing, MLA International Bibliography and ASOS Index.

DÎVÂN: DİSİPLİNLERARASI ÇALIŞMALAR DERGİSİ / DÎVÂN: JOURNAL OF INTERDISCIPLINARY STUDIES

Sahibi / Owner

Bilim ve Sanat Vakfı / The Foundation for Sciences and Arts

Yazı İşleri Müdürü / Legal Representative: Mustafa Özel

Editör / Editor-in-Chief

M. Cüneyt Kaya, İstanbul Üniversitesi
Uğur Topal, Bilim ve Sanat Vakfı

Yayın Kurulu / Editorial Board

Abdurrahman Atçıl, Sabancı Üniversitesi (İstanbul)
Ali Adem Yörük, İstanbul Üniversitesi (İstanbul)
Alim Arlı, Marmara Üniversitesi (İstanbul)
Ayşe Başaran, Marmara Üniversitesi (İstanbul)
Esra Kartal Soysal, Marmara Üniversitesi (İstanbul)
Fatih Altuğ, Boğaziçi Üniversitesi (İstanbul)
Faruk Deniz, Bilim ve Sanat Vakfı (İstanbul)
Halil İbrahim Düzenli, Samsun Üniversitesi (Samsun)
Hümeysra Özturan, Marmara Üniversitesi (İstanbul)
Metin Demir, Uludağ Üniversitesi (Bursa)
Mustafa Demiray, Türkiye Diyanet Vakfı İslam Araştırmaları Merkezi (İstanbul)
Macit Karagözoglu, Marmara Üniversitesi (İstanbul)
Özgür Kavak, Marmara Üniversitesi (İstanbul)

Danışma Kurulu / Advisory Board

Abdullah Yavaş, University of Wisconsin (Madison, A.B.D.)
Alparslan Açıkgöz, Fatih Sultan Mehmet Vakif Üniversitesi
Dimitri Gutas, Yale University (New Haven, A.B.D.)
Fazıl Önder Sönmez, Boğaziçi Üniversitesi (İstanbul)
Engin Deniz Akarlı, Brown University (Providence)
Evengelia Balta, National Hellenic Research Foundation (Atina)
Hızır Murat Köse, İstanbul Medeniyet Üniversitesi (İstanbul)
İ. Kafi Dönmez, İstanbul 29 Mayıs Üniversitesi (İstanbul)
İhsan Fazlıoğlu, İstanbul Medeniyet Üniversitesi (İstanbul)
Jamil Ragep, McGill University (Montreal, Canada)
Lejla Demiri, Eberhard Karls Universität Tübingen (Almanya)
M. Akif Aydin, İstanbul Medipol Üniversitesi (İstanbul)
Murteza Bedir, İstanbul 29 Mayıs Üniversitesi (İstanbul)
Richard Falk, Princeton University (Princeton, A. B. D.)

Kitap Değerlendirme Editörleri / Book Review Editors

İsa İlkay Karabaşoğlu, Serhat Arslaner

Yabancı Dil Editörü / English Language Editor

Ayşe Tek Başaran, Elif Reis

Editör Yardımcısı / Editorial Assistant

Yusuf Ziya Altıntaş

Grafik Tasarım / Graphic Design: Salih Pulcu

Tasarım Uygulama / Design Implementation: Sibel Yalçın

Kapak Uygulama / Cover Implementation: Zeyd Karaaslan

Adres: Bilim ve Sanat Vakfı, Vefa Cad. No: 35 34470 Vefa, İstanbul, Türkiye

Tel: +90 212 528 22 22 (pbx) Faks: +90 212, 513 32 20

email: info@divandergisi.com

Dîvân DISİPLİNLERARASI ÇALIŞMALAR DERGİSİ

Cilt 30 Sayı 59 2025/2

İÇİNDEKİLER

ARAŞTIRMA MAKALELERİ

Hz. Muhammed Dönemi Medine'nin Su Kaynakları ve Onun Suya Dair Uygulamaları Yusuf Kabakçı.....	1
Surrealist Estetiğe Erken Bir Deneyim: <i>Bahar Ayını</i> 'ni Yeniden Düşünmek İsmail Hakkı Burdurlu	29
Tanrınar'ın Örtük Siyaseti: Divan Edebiyatı Eleştirisinde Cumhuriyet İdeolojisi İlhan Süzgün	73
Devlete İnanmak: Geç Dönem Osmanlı İnşaat Faaliyetlerinde Arzuhaller ve Devlet-Toplum İlişkisi İhsan Sefa Özer, V. Gül Cephaneçigil.....	115
Ronald Aylmer Fisher'in "Doğal Seçimin Temel Teoremi Teoremi" Üzerine Tarihsel Bir İnceleme Nefise Barak	159
Asırılık Bir Ömrün Hasılısı: Yusuf Karadâvî'nin Eserleri Abdullah Küskü	181
Weber ve Toplumsal İktidar: Mann'de Araçsal-Rasyonalite Kavramının Kullanımı Abdulkadir Öncel, Vefa Saygin Öğütle.....	255
Meteôrologika IV'ün Jeneolojisi: Metnin Aristoteles'e Nispeti, Tercümeleri ve İbn Sina'nın <i>el-Ef'âl ve'l-infi'âlât'</i> Nur Muhammed Şahin.....	305

KİTAP DEĞERLENDİRMELERİ

<i>Architecture and Material Politics in the Fifteenth-Century Ottoman Empire</i> Abdullah Sami Sümer.....	333
<i>Cultural Trauma - A Social Theory</i> Havva Yılmaz	337

Dîvân JOURNAL of INTERDISCIPLINARY STUDIES

Volume 30 Issue 59 2025/2

CONTENTS

RESEARCH ARTICLES

Water Resources of Medina During the Prophet Muhammad's Period and His Water Practices <i>Yusuf Kabakçı</i>	1
Towards an Early Experience of Surrealist Aesthetic: Re-Thinking <i>The Rite of Spring</i> <i>İsmail Hakkı Burdurlu</i>	29
Tanpınar's Implicit Politics: Republican Ideology in the Critique of the Divan Literature <i>İlhan Süzgün</i>	73
Believing in the State: Petitions and State-Society Relations in Late Ottoman Architectural Activities <i>İhsan Sefa Özer, V. Gül Cephanecigil</i>	115
A Historical Study on Ronald Aylmer Fisher's "Fundamental Theorem of Natural Selection" <i>Nefise Barak</i>	159
The Intellectual Legacy of a Century-Long Life: The Works of Yüsuf Al-Qarađawī <i>Abdullah Küskü</i>	181
Weber ve Social Power: Michael Mann's Use of the Concept of Instrumental Rationality <i>Abdulkadir Öncel, Vefa Sayın Öğütle</i>	255
The Genealogy <i>Meteórologika</i> IV: Attribution to Aristotle, its Translations, and Ibn Sīnā's <i>Al-Af'äl Wa-l-Infi'älät</i> <i>Nur Muhammed Şahin</i>	305

BOOK REVIEWS

<i>Architecture and Material Politics in the Fifteenth-Century Ottoman Empire</i> <i>Abdullah Sami Sümer</i>	333
<i>Cultural Trauma - A Social Theory</i> <i>Havva Yılmaz</i>	337

